

INLEIDING

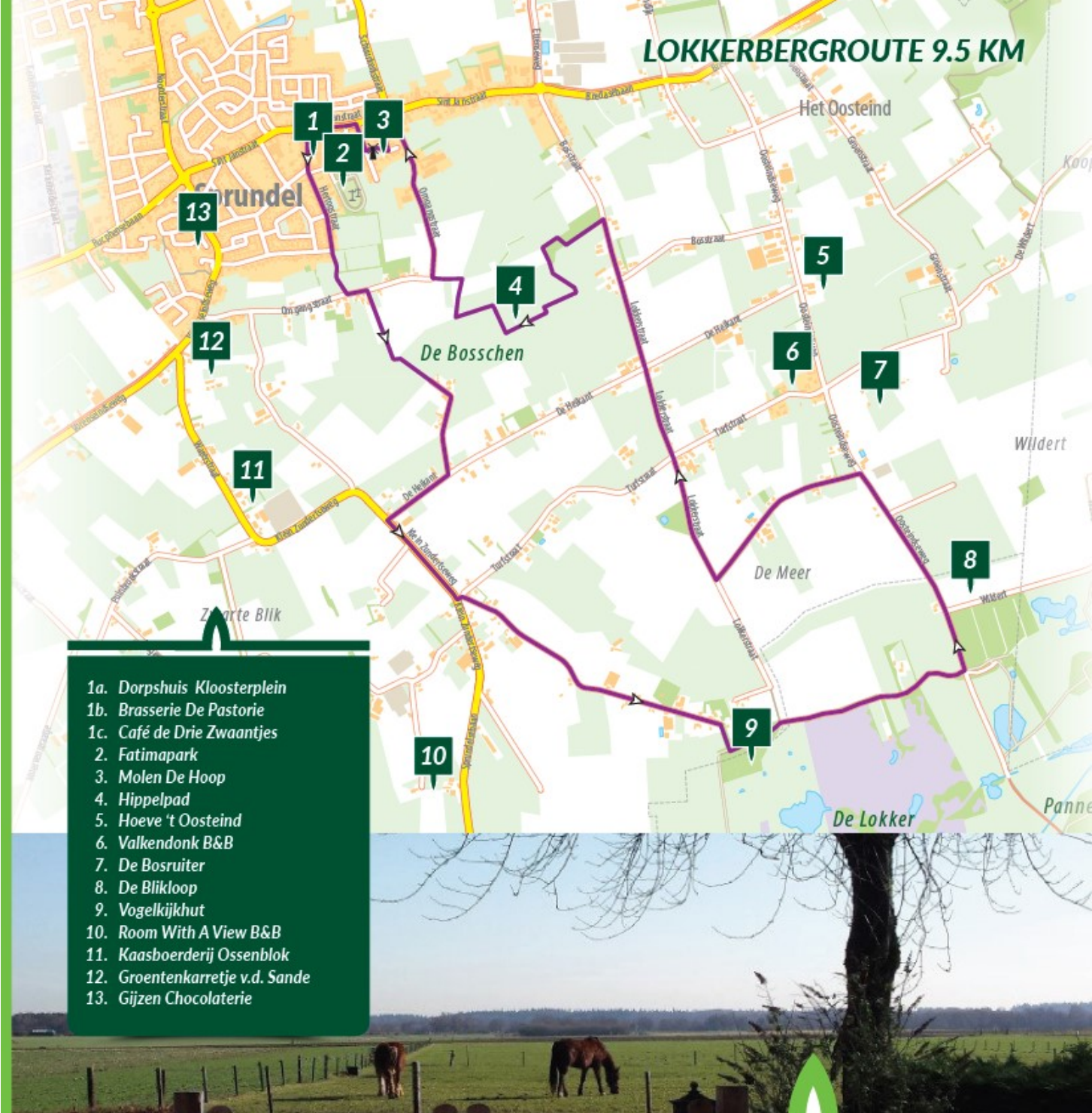
Sprundelse Kuierpadjes, vijf wandelroutes in het dorp Sprundel. Samengesteld door Heemkundekring Onder Baronie en Markiezaat Sprundel en bewerkt door Beleef Sprundel.

In de omgeving van Sprundel is een typisch West-Brabants landschap te bewonderen. Golvende zandgronden, met akkers, weilanden en een aantal waterlopen vormen de hoofdelementen. In het grensgebied met Zundert vinden we in het zuiden ook nog bossen en bospercelen zoals natuurgebied Pannenhoef dat evenals het ven De Lokker net buiten het dorpsgebied van Sprundel (gemeente Rucphen) gelegen is.

Sprundel ligt op een dekzandrug en ten zuiden van dit dorp zijn diverse laagtes en grotere beken te ontdekken. De voornaamsten hiervan zijn de Blikloop en in het uiterste zuiden, vlakbij natuurgebied Pannenhoef, de grotere Bijloop.

De turfwinning was een belangrijke activiteit die zijn sporen in het landschap heeft nagelaten. Na de laatste ijstijd werd het klimaat weer warmer en natter. In de omgeving van Sprundel ontstonden toen, evenals in andere delen van West-Brabant grote veenmoerassen. Toen de venen waren afgegraven ontstond er bijna overal heide die in latere eeuwen omgezet werd in landbouwgrond.

Rond het jaar 2000 heeft dit landschap nog een forse ruilverkaveling met de naam Etten-Leur / Rucphen meegemaakt. Er ontstonden grotere kavels met brede en rechte sloten en er moest ook rekening gehouden worden met natuur en recreatie. Langs wegen werden bomen aangeplant en her en der verschenen kleine waterplassen of poelen. Het wandelpad de Hippelpad werd in ere hersteld. In de voorbije periode is door verandering van perceelseigendom het wandelpad nog enkele keren verlegd. Natuurmonumenten is de huidige eigenaar van dit in Sprundel bekende wandelpaasje. Ten zuiden van Sprundel werken het Brabants Landschap en De Brabantse Delta aan de herinrichting van het landschap en het in ere herstellen van enkele vennen, waaronder het Lokkerven.

- 1a. Dorpshuis Kloosterplein
- 1b. Brasserie De Pastorie
- 1c. Café de Drie Zwaantjes
2. Fatimapark
3. Molen De Hoop
4. Hippelpad
5. Hoeve 't Oosteind
6. Valkendonk B&B
7. De Bosruiter
8. De Blikloop
9. Vogelkijkhut
10. Room With A View B&B
11. Kaasboerderij Ossenblok
12. Groentenkarretje v.d. Sande
13. Gijzen Chocolaterie

INFORMATIE

DE SPRUNDELSE KUIERPADJES

Sprundel is een eldorado voor fietsers en wandelaars. Sprundel heeft voor wandelaars 5 Sprundelse Kuierpadjes en vier Meule-ommes. Door Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat" Sprundel zijn in de vorige eeuw vijf Sprundelse Kuierpadjes, wandelingen door en rond Sprundel met vergezichten op de kerktoren en de molen, uitgezet.

1. De Scherpenbergrouete 11,0 km
2. De Zurendonkrouete 9,5 km
3. De Lokkerbergrouete 9,5 km
4. De Munnikenheideroute 9,0 km
5. De Bliklooprouete 21,5 km

De Bliklooprouete is een samengestelde knooppuntenwandeling uit delen van de 4 Sprundelse Kuierpadjes.

Daarnaast kent Sprundel 17 wandelknooppunten. Deze zijn gedeeltelijk opgenomen in de Sprundelse Kuierpadjes en Meule-ommes. De fietsroutes, waaronder Typisch Sprundel, leiden de bezoekers door de schoonheid van Sprundel en naaste omgeving, waaronder het natuurgebied Pannenhoef.

Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat"

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- RA = rechtsaf of rechts aanhouden
LA = linksaf of links aanhouden
RD = recht door
OV = oversteken of oversteekplaats
g.o.i. = gaat over in
fknp = fietsknooppunt
wknp = wandelknooppunt

Straatnamen staan vermeld als er een straatnaambord hangt of volgt.

KARAKTERISERING LOKKERBERGROUTE

Deze wandeling, voor een deel door stiltegebieden, voert u door een zeer afwisselend gebied over prachtige weggetjes waar eigenlijk alles is terug te vinden wat het landschap bij Sprundel zo boeiend maakt.

Al op de Oosteindseweg tussen de parkeerplaats en de Lokkerberg passeert u kort na elkaar twee waterlopen. De eerste is een 15-de eeuwse turfvaart, de Schuitvaart, de tweede is een van West-Brabants bekendste beken: de Bijloop die bij Breda in de Aa uitmondt. Op deze plek is te zien hoe de strijd tegen de verdroging wordt gevoerd. Stuwten houden het water tegen waardoor ondiepe plassen kunnen ontstaan. De Lokker, één van de in ere herstelde vennen bij natuurgebied Pannenhoef is niet meer toegankelijk voor het publiek. Wel is er enkele keren per jaar een rondleiding. In de jaren dertig en veertig van de vorige, de 20e eeuw, was dit ven als recreatieplas, ver van de bewoonde wereld, wel toegankelijk voor de gemengd zwemmende en pootje badende Sprundelaren. Dit wekte de ergernis op van de Sprundelse pastoor. Brabants Landschap beheert landgoed Pannenhoef met o.a. gemarkeerde wandelingen. Zie het informatiebord bij de parkeerplaats Lokkerberg. Tussen de Kolkstraat en de Turfstraat is het dal van de Blikloop zichtbaar. Het dal, daterend van voor de veenbedekking, kwam letterlijk weer terug aan de oppervlakte toen hier de turfwinning ten einde liep.

Vertrek van het Kloosterplein bij Dorpshuis De Trapkes

- LA Hertogstraat ri. basisschool Vinkenbos
RD Hertogstraat uitlopen tot Hertog Janlaan huisnr.1
RD verhard voetpad/fietspad volgen en einde verhard voetpad/ fietspad
LA Omgangstraat.(wknp 63)
RA 1e weg, na huisnr. 38, Vinkebossenstraat, verharde weg g.o.i. zandweg.
RD Vinkebossenstraat, zandweg g.o.i. verharde weg na huisnr. 9, blijven volgen
RA Op T-splitsing De Heikant. (Let op !)
LA Einde weg op T-splitsing Klein Zundertseweg.
LA 1e weg, bij electriciteits-huisje 8a, (wknp 69) Turfstraat
RA Na 20 meter Kolkstraat (wknp 70)
RD Kolkstraat verharde weg g.o.i. zandweg
LA Einde zandweg op T-splitsing Lokkerberg
RD Bij vogelkijkhut
LA Einde onverharde weg t.o.v. parkeerplaats Lokkerberg Oosteindseweg (wknp 47)
LA 1e verharde weg Gagelstraat
RA Einde Gagelstraat Lokkerstraat
OV Op kruising Lokkerstraat / Turfstraat
OV Op kruising Lokkerstraat / De Heikant (gevaarlijke kruising) (wknp 66)
RD Lokkerstraat g.o.i. Bosstraat
LA Bij Bosstraat huisnr. 15
Voetpad Hippelpad blijven volgen (wknp 65)
RA Einde Hippelpad, aan de verharde weg Omgangstraat (wknp 64)
LA Bij Omgangstraat huisnr. 3 voetpad naar Molenerf ri. molen
RA Bij molen De Hoop Molenbaan
LA Einde Molenbaan St. Janstraat
LA 1e weg Hertogstraat. (wknp 61)

Aankomst bij Dorpshuis De Trapkes aan het Kloosterplein

INFORMATIE

DE SPRUNDELSE KUIERPADJES

Sprundel is een eldorado voor fietsers en wandelaars. Sprundel heeft voor wandelaars 5 Sprundelse Kuierpadjes en vier Meule-ommekes. Door Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat" Sprundel zijn in de vorige eeuw vijf Sprundelse Kuierpadjes, wandelingen door en rond Sprundel met vergezichten op de kerktoren en de molen, uitgezet.

1. De Scherpenbergrouete 11,0 km
2. De Zurendonkrouete 9,5 km
3. De Lokkerbergrouete 9,5 km
4. De Munnikenheideroute 9,0 km
5. De Bliklooprouete 21,5 km

De Bliklooprouete is een samengestelde knooppuntenwandeling uit delen van de 4 Sprundelse Kuierpadjes.

Daarnaast kent Sprundel 17 wandelknooppunten. Deze zijn gedeeltelijk opgenomen in de Sprundelse Kuierpadjes en Meule-ommekes. De fietsroutes, waaronder Typisch Sprundel, leiden de bezoekers door de schoonheid van Sprundel en naaste omgeving, waaronder het natuurgebied Pannenhoef.

Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat"

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- RA = rechtsaf of rechts aanhouden
LA = linksaf of links aanhouden
RD = rechtdoor
OV = oversteken of oversteekplaats
g.o.i. = gaat over in
fknp = fietsknooppunt
wknp = wandelknooppunt

Straatnamen staan vermeld als er een straatnaambord hangt of volgt.

KARAKTERISERING MUNNIKENHEIDEROUTE

Deze wandeling voert door een landelijk gebied met afwisselende vergezichten en mooie panorama's.

Vanaf het Hippelpad kijken we naar de kerktoren van de voormalige St. Janskerk en molen De Hoop, daterend uit 1840, de twee Sprundelse rijksmonumenten. Op De Wildert, bij huisnr. 3, kunnen we in de verte het natuurgebied Pannenhoef zien liggen. Na de oversteek van de Bredasebaan zien we in het noordoosten de kerktoren van Etten-Leur en het industrieterrein. Verderop in de Martenstraat doemt, turend over de weilanden, in het noordwesten, het silhouet van de kerktoren van St. Willebrord op met zijn karakteristieke torentjes. Deze drie locaties in de route zijn meer dan de moeite waard om vanaf die plek te genieten van het ons omringende landschap. De Oude Turfvaart kruist de zandweg tussen de Wildert en de Noodstraat. De wandeling gaat over het historisch "Hippelpad" wat bij de laatste ruilverkaveling gedeeltelijk werd verlegd. Op bijna het einde van dit pad wandelen we door een bosje. De route voert langs bergkorenmolens "De Hoop" en over rustige wegen, waaronder enkele steeds zeldzamer wordende zandwegen.

Vertrek van het Kloosterplein bij Dorpshuis De Trapkes

- RA Hertogstraat richting St. Janstraat
RA 1e straat St. Janstraat (wknp 61)
RA Na St. Janstraat huisnr. 68 Molenbaan
LA Vóór molen De Hoop, Molenerf
LA Bij Molenerf huisnr. 8
RA Na Molenerf huisnr. 5 voetpad volgen
RA Einde voetpad Omgangstraat
LA In haakse bocht Omgangstraat onverhard voetpad Hippelpad volgen (wknp 64). Hippelpad blijven volgen
RA Einde Hippelpad aan de verharde weg Bosstraat (wknp 65)
Bosstraat g.o.i. Lokkerstraat
OV Kruising Lokkerstraat/De Heikant (Let op! Gevaarlijke kruising) (wknp 66)
LA Op volgende kruising Turfstraat
OV Kruising Tufstraat/ Oosteindseweg, Turfstraat g.o.i. Groenstraat
RA Na de haakse bocht 1e weg De Wildert
LA Net na boerderij De Wildert huisnr. 3 zandweg (wknp 42)
LA Einde zandweg, verharde weg Noodstraat (wknp 41)
RA Einde Noodstraat Groenstraat
LA 1e weg, na Groenstraat huisnr. 3, (Let op! Dit is de naamloze Boterstraat)
OV Kruising met Oosteindseweg, blijft Boterstraat
OV Kruising Bredasebaan Munnikendijk
LA Einde Munnikendijk Polderstraat
OV Op kruising Polderstraat/ Ettenseweg Martenstraat
LA Einde Martenstraat Berkstraat
LA Einde weg Schuurkerkstraat. (Op fietspad!)
RA 2e straat St. Janstraat
LA 2e straat Hertogstraat (wknp 61)

Aankomst bij Dorpshuis De Trapkes aan het Kloosterplein

INLEIDING

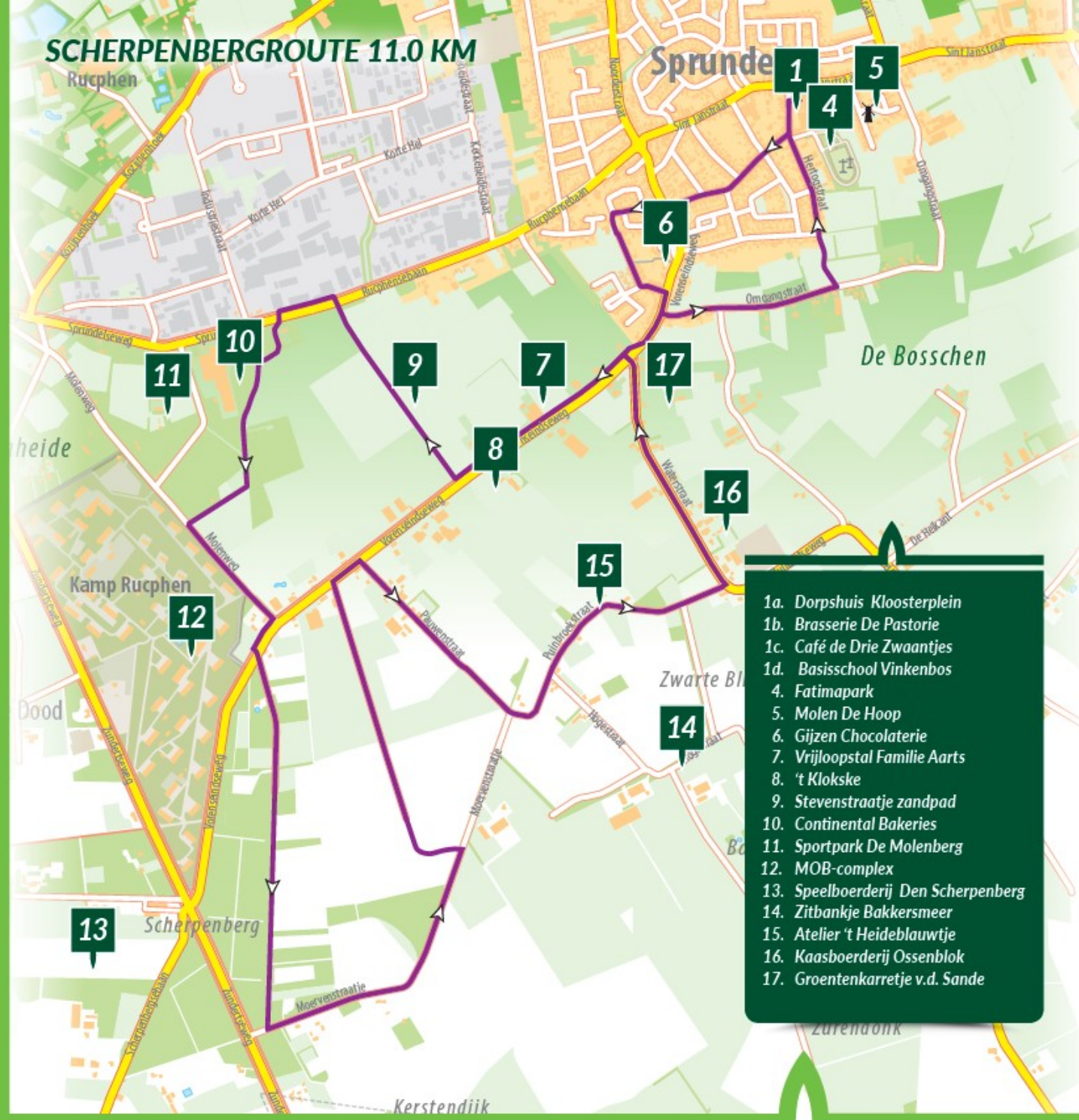
Sprundelse Kuierpadjes, vijf wandelroutes in het dorp Sprundel. Samengesteld door Heemkundekring Onder Baronie en Markiezaat Sprundel en bewerkt door Beleef Sprundel.

In de omgeving van Sprundel is een typisch West-Brabants landschap te bewonderen. Golvende zandgronden, met akkers, weilanden en een aantal waterlopen vormen de hoofdelementen. In het grensgebied met Zundert vinden we in het zuiden ook nog bossen en bospercelen zoals natuurgebied Pannenhoef dat evenals het ven De Lokker net buiten het dorpsgebied van Sprundel (gemeente Rucphen) gelegen is.

Sprundel ligt op een dekzandrug en ten zuiden van dit dorp zijn diverse laagtes en grotere beken te ontdekken. De voornaamsten hiervan zijn de Blikloop en in het uiterste zuiden, vlakbij natuurgebied Pannenhoef, de grotere Bijloop.

De turfwinning was een belangrijke activiteit die zijn sporen in het landschap heeft nagelaten. Na de laatste ijstijd werd het klimaat weer warmer en natter. In de omgeving van Sprundel ontstonden toen, evenals in andere delen van West-Brabant grote veenmoerassen. Toen de venen waren afgegraven ontstond er bijna overal heide die in latere eeuwen omgezet werd in landbouwgrond.

Rond het jaar 2000 heeft dit landschap nog een forse ruilverkaveling met de naam Etten-Leur / Rucphen meegemaakt. Er ontstonden grotere kavels met brede en rechte sloten en er moest ook rekening gehouden worden met natuur en recreatie. Langs wegen werden bomen aangeplant en her en der verschenen kleine waterplassen of poelen. Het wandelpad de Hippelpad werd in ere hersteld. In de voorbije periode is door verandering van perceelseigendom het wandelpad nog enkele keren verlegd. Natuurmonumenten is de huidige eigenaar van dit in Sprundel bekende wandelpaadjie. Ten zuiden van Sprundel werken het Brabants Landschap en De Brabantse Delta aan de herinrichting van het landschap en het in ere herstellen van enkele vennen, waaronder het Lokkerven.

INFORMATIE

DE SPRUNDELSE KUIERPADJES

Sprundel is een eldorado voor fietsers en wandelaars. Sprundel heeft voor wandelaars 5 Sprundelse Kuierpadjes en vier Meule-ommekes. Door Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat" Sprundel zijn in de vorige eeuw vijf Sprundelse Kuierpadjes, wandelingen door en rond Sprundel met vergezichten op de kerktoren en de molen, uitgezet.

1. De Scherpenbergrouete 11,0 km
2. De Zurendonkrouete 9,5 km
3. De Lokkerbergrouete 9,5 km
4. De Munnikenheideroute 9,0 km
5. De Bliklooprouete 21,5 km

De Bliklooprouete is een samengestelde knooppuntenwandeling uit delen van de 4 Sprundelse Kuierpadjes.

Daarnaast kent Sprundel 17 wandelknooppunten. Deze zijn gedeeltelijk opgenomen in de Sprundelse Kuierpadjes en Meule-ommekes. De fietsroutes, waaronder Typisch Sprundel, leiden de bezoekers door de schoonheid van Sprundel en naaste omgeving, waaronder het natuurgebied Pannenhoef.

Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat"

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- RA = rechtsaf of rechts aanhouden
LA = linksaf of links aanhouden
RD = rechtdoor
OV = oversteken of oversteekplaats
g.o.i. = gaat over in
fknp = fietsknooppunt
wknp = wandelknooppunt

Straatnamen staan vermeld als er een straatnaambord hangt of volgt.

KARAKTERISERING SCHERPENBERGROUTE

De wandeling voert u over rustige wegen en paden, maar ook langs de doorgaande Vorensendseweg. Daar ligt een breed fietspad waar u veilig over kunt lopen. U wandelt door een zeer oud en fraai landschap met boerderijen, akkers, weilanden en enkele bospercelen.

Vorensende is tot 1811 een zelfstandig dorp geweest, behorend tot het Markiezaat van Bergen op Zoom dat in Sprundel grensde aan de Baronie van Breda. Het dorp is ontstaan in de eerste helft van de 14e eeuw als een zogenaamde boshoevennederzetting. Onder leiding van de Heer van Bergen, Albrecht van Voorne of van diens dochter Johanna, werden toen langs de Vorensendseweg boerderijen gebouwd waarachter de percelen dus loodrecht op de weg kwamen te liggen. De naam Vorensende slaat dus op Voorne en op het gegeven dat het dorp werd gebouwd op het einde van het landgoed van de Heren van Voorne. Het groepje boerderijen dat nu te vinden is op de plaats waar de Waterstraat uitkomt op de Vorensendseweg (aan de rand van de bebouwde kom van Sprundel) heet Bergenput: een grensteken ("put") op de grens van het toenmalige Markiezaat van Bergen op Zoom en de Baronie van Breda. Een van de opvallendste gebouwen aan de Vorensendseweg is 't Klokske, een vroegere grote boerderij die nu na vele restauraties en uitbreidingen geen agrarische bestemming meer heeft.

Vertrek van het Kloosterplein bij Dorpshuis De Trapkes

- LA Hertogstraat ri. basisschool Vinkenbos
RA 1e straat Fatimastraat en deze blijven volgen
RA Einde Fatimastraat Vorensendseweg, 30 meter trottoir volgen en op zebrapad OV naar Brouwerijstraat
RD Brouwerijstraat volgen, g.o.i. Moutberg en in bocht
LA Voetpad Vissenbergdreef rechtdoor blijven volgen
LA Vissenbergdreef g.o.i. Smoutstraat
RA Einde Smoutstraat Vorensendseweg, en fietspad langs Vorensendseweg blijven volgen
RA Voorbij 't Klokske en ± 100 meter voorbij huisnr. 72 onverharde naamloze weg
OV Einde onverharde weg Sprundelseweg
LA Via parallelweg
LA Na huisnr. 45a Sprundelseweg oversteke. (Let op !)
Asfaltweggetje g.o.i. zandweg, deze blijven volgen
LA Molenweg (wknp 57)
RA Einde Molenweg Vorensendseweg fietspad volgen
LA Na ± 100 meter Scherpenbergsestraat, g.o.i. zandweg
LA Einde zandweg Moervenstraatje (wknp 82)
LA Even vóór de boerderij, Moervenstraatje huisnr. 10, Kronenstraat, zandweg g.o.i. in verharde weg
RA Einde weg (Let op ! oversteken) fietspad volgen naast Vorensendseweg
RA Na ± 100 meter bij huisnr. 89 Pauwenstraat. g.o.i. in Puinbroekstraat en deze blijven volgen
LA Na Puinbroekstraat huisnr. 1 op T-splitsing Waterstraat
OV Einde Waterstraat op voetpad
RA Vorensendseweg
RA Na Vorensendseweg huisnr. 49 Omgangstraat
LA Omgangstraat na huisnr. 44 voetpad/fietspad volgen. (wknp 63). Voetpad / fietspad g.o.i. in Hertogstraat
RD Hertogstraat blijven volgen

Aankomst bij Dorpshuis De Trapkes aan het Kloosterplein

INLEIDING

Sprundelse Kuierpadjes, vijf wandelroutes in het dorp Sprundel. Samengesteld door Heemkundekring Onder Baronie en Markiezaat Sprundel en bewerkt door Beleef Sprundel.

In de omgeving van Sprundel is een typisch West-Brabants landschap te bewonderen. Golvende zandgronden, met akkers, weilanden en een aantal waterlopen vormen de hoofdelementen. In het grensgebied met Zundert vinden we in het zuiden ook nog bossen en bospercelen zoals natuurgebied Pannenhoef dat evenals het ven De Lokker net buiten het dorpsgebied van Sprundel (gemeente Rucphen) gelegen is.

Sprundel ligt op een dekzandrug en ten zuiden van dit dorp zijn diverse laagtes en grotere beken te ontdekken. De voornaamsten hiervan zijn de Blikloop en in het uiterste zuiden, vlakbij natuurgebied Pannenhoef, de grotere Bijloop.

De turfwinning was een belangrijke activiteit die zijn sporen in het landschap heeft nagelaten. Na de laatste ijstijd werd het klimaat weer warmer en natter. In de omgeving van Sprundel ontstonden toen, evenals in andere delen van West-Brabant grote veenmoerassen. Toen de venen waren afgegraven ontstond er bijna overal heide die in latere eeuwen omgezet werd in landbouwgrond.

Rond het jaar 2000 heeft dit landschap nog een forse ruilverkaveling met de naam Etten-Leur / Rucphen meegemaakt. Er ontstonden grotere kavels met brede en rechte sloten en er moest ook rekening gehouden worden met natuur en recreatie. Langs wegen werden bomen aangeplant en her en der verschenen kleine waterplassen of poelen. Het wandelpad de Hippelpad werd in ere hersteld. In de voorbije periode is door verandering van perceelseigendom het wandelpad nog enkele keren verlegd. Natuurmonumenten is de huidige eigenaar van dit in Sprundel bekende wandelpaadjie. Ten zuiden van Sprundel werken het Brabants Landschap en De Brabantse Delta aan de herinrichting van het landschap en het in ere herstellen van enkele vennen, waaronder het Lokkerven.

INFORMATIE

DE SPRUNDELSE KUIERPADJES

Sprundel is een eldorado voor fietsers en wandelaars. Sprundel heeft voor wandelaars 5 Sprundelse Kuierpadjes en vier Meule-ommekes. Door Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat" Sprundel zijn in de vorige eeuw vijf Sprundelse Kuierpadjes, wandelingen door en rond Sprundel met vergezichten op de kerktoren en de molen, uitgezet.

1. De Scherpenbergrouete 11,0 km
2. De Zurendonkrouete 9,5 km
3. De Lokkerbergrouete 9,5 km
4. De Munnikenheideroute 9,0 km
5. De Bliklooprouete 21,5 km

De Bliklooprouete is een samengestelde knooppuntenwandeling uit delen van de 4 Sprundelse Kuierpadjes.

Daarnaast kent Sprundel 17 wandelknooppunten. Deze zijn gedeeltelijk opgenomen in de Sprundelse Kuierpadjes en Meule-ommekes. De fietsroutes, waaronder Typisch Sprundel, leiden de bezoekers door de schoonheid van Sprundel en naaste omgeving, waaronder het natuurgebied Pannenhoef.

Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat"

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- RA = rechtsaf of rechts aanhouden
LA = linksaf of links aanhouden
RD = rechtdoor
OV = oversteken of oversteekplaats
g.o.i. = gaat over in
fknp = fietsknooppunt
wknp = wandelknooppunt

Straatnamen staan vermeld als er een straatnaambord hangt of volgt.

KARAKTERISERING ZURENDONKROUTE

De wandeling voert door een open landschap met flinke hoogteverschillen en verspreide boerderijen. De Zwarte Blik is een laagte waar de Bliksloot doorheen stroomt. Het brede ondiepe dal valt duidelijk op en u kruist deze inmiddels in rechte stukken verdeelde beek twee keer: op de Zwarte Blikstraat en op de Puinbroekstraat.

Dit gebied vertoont nog duidelijke sporen van de turfwinning. De naam Zwarte Blik waar de Zwarte Blikstraat doorheen loopt, verwijst naar de zwarte kleur van het veen en naar een ven (blik), dit ven genaamd "Hopmeir" is verdwenen toen in 1361 de oude vaart werd gegraven en het water werd gebruikt voor turf af te voeren richting Etten en Leur. Een andere verklaring voor de naam is de donkere kleur van de grond die na afgraving van de turf aan de oppervlakte kwam; vooral in het voorjaar bij het omploegen en inzaaien is die donkere kleur goed te zien.

De Hogestraat wordt halverwege bij een groepje boerderijen gekruist door een andere turfvaart waarover indertijd de turf naar Breda werd vervoerd. Bedenk dat de turfvaarten vroeger veel breder en dieper waren dan nu lijkt, omdat er toen nog een metersdikke veenlaag bovenop het zand lag! Hier ter plaatse bijvoorbeeld moet het veen ruim drie meter dik zijn geweest. Het agrarisch landschap hier is erg jong.

Vertrek van het Kloosterplein bij Dorpshuis De Trapkes

- LA Hertogstraat ri. basisschool Vinkenbos
RA 1e straat Fatimastraat, blijven volgen
RA Einde Fatimastraat Vorensendseweg, 30 meter trottoir volgen en op zebrapad OV naar Brouwerijstraat
RD Brouwerijstraat volgen, g.o.i. Moutberg
LA Voetpad Vissenbergdreef rechtdoor volgen
LA Vissenbergdreef g.o.i. Smoutstraat
RA Einde Smoutstraat Vorensendseweg, fietspad langs Vorensendseweg blijven volgen
LA Bij Vorensendseweg na huisnr. 42, Waterstraat (gevaarlijke oversteek)
RA Op driesprong, na Kaasboerderij Ossenblok, Puinbroekstraat
LA 2e straat Hogestraat. (wknp 68)
RA Op T-splitsing t.o.v. zitbank Bakkersmeer
LA Einde verharde weg op T-splitsing zandpad volgen
LA Op T-splitsing zandweg volgen (wknp 4) g.o.i. verharde weg Zurendonksestraat
LA Op T-splitsing Hogestraat
RA 1e weg Zwarte Blikstraat
RA Einde Zwarte Blikstraat Puinbroekstraat
RA Einde Puinbroekstraat na huisnr. 1 Klein Zundertseweg
LA 1e weg Akkerstraat (wknp 67)
RA Einde Akkerstraat op T-splitsing Omgangstraat. (wknp 62)
Omgangstraat blijven volgen
LA Na haakse bocht Omgangstraat huisnr. 3 voetpad (Let op!) naar Molenerf
RA Bij molen De Hoop Molenbaan
LA Einde Molenbaan St. Janstraat
LA 1e weg Hertogstraat (wknp 61)

Aankomst bij Dorpshuis De Trapkes aan het Kloosterplein

INLEIDING

Sprundelse Kuierpadjes, vijf wandelroutes in het dorp Sprundel. Samengesteld door Heemkundekring Onder Baronie en Markiezaat Sprundel en bewerkt door Beleef Sprundel.

In de omgeving van Sprundel is een typisch West-Brabants landschap te bewonderen. Golvende zandgronden, met akkers, weilanden en een aantal waterlopen vormen de hoofdelementen. In het grensgebied met Zundert vinden we in het zuiden ook nog bossen en bospercelen zoals natuurgebied Pannenhoef dat evenals het ven De Lokker net buiten het dorpsgebied van Sprundel (gemeente Rucphen) gelegen is.

Sprundel ligt op een dekzandrug en ten zuiden van dit dorp zijn diverse laagtes en grotere beken te ontdekken. De voornaamsten hiervan zijn de Blikloop en in het uiterste zuiden, vlakbij natuurgebied Pannenhoef, de grotere Bijloop.

De turfwinning was een belangrijke activiteit die zijn sporen in het landschap heeft nagelaten. Na de laatste ijstijd werd het klimaat weer warmer en natter. In de omgeving van Sprundel ontstonden toen, evenals in andere delen van West-Brabant grote veenmoerassen. Toen de venen waren afgegraven ontstond er bijna overal heide die in latere eeuwen omgezet werd in landbouwgrond.

Rond het jaar 2000 heeft dit landschap nog een forse ruilverkaveling met de naam Etten-Leur / Rucphen meegemaakt. Er ontstonden grotere kavels met brede en rechte sloten en er moest ook rekening gehouden worden met natuur en recreatie. Langs wegen werden bomen aangeplant en her en der verschenen kleine waterplassen of poelen. Het wandelpad de Hippelpad werd in ere hersteld. In de voorbije periode is door verandering van perceelseigendom het wandelpad nog enkele keren verlegd. Natuurmonumenten is de huidige eigenaar van dit in Sprundel bekende wandelpaadjie. Ten zuiden van Sprundel werken het Brabants Landschap en De Brabantse Delta aan de herinrichting van het landschap en het in ere herstellen van enkele vennen, waaronder het Lokkerven.

Naar start: Vertrek vanaf Kloosterplein Dorpshuis de Trapkes RA Hertogstraat richting St. Janstraat

61 0.64 km >	63 0.35 km >	62 2.59 km >	57 1.64 km >	82 1.52 km >	68 1.84 km >
4 1.23 km >	69 0.02 km >	70 2.11 km >	47 0.23 km >	5 2.04 km >	42 0.32 km >
41 2.41 km >	66 0.56 km >	65 2.99 km >	33 0.76 km >	5 0.32 km >	61
Totale lengte 21.57 km					

Ontdek en beleef Sprundel

INFORMATIE

DE SPRUNDELSE KUIERPADJES

Sprundel is een eldorado voor fietsers en wandelaars. Sprundel heeft voor wandelaars 5 Sprundelse Kuierpadjes en vier Meule-ommekes. Door Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat" Sprundel zijn in de vorige eeuw vijf Sprundelse Kuierpadjes, wandelingen door en rond Sprundel met vergezichten op de kerktoren en de molen, uitgezet.

1. De Scherpenbergrouete 11,0 km
2. De Zurendonkrouete 9,5 km
3. De Lokkerbergrouete 9,5 km
4. De Munnikenheideroute 9,0 km
5. De Bliklooproute 21,5 km

De Bliklooproute is een samengestelde knooppuntenwandeling uit delen van de 4 Sprundelse Kuierpadjes.

Daarnaast kent Sprundel 17 wandelknooppunten. Deze zijn gedeeltelijk opgenomen in de Sprundelse Kuierpadjes en Meule-ommekes. De fietsroutes, waaronder Typisch Sprundel, leiden de bezoekers door de schoonheid van Sprundel en naaste omgeving, waaronder het natuurgebied Pannenhoef.

Heemkundekring "Onder Baronie en Markiezaat"

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- RA = rechtsaf of rechts aanhouden
LA = linksaf of links aanhouden
RD = rechtdoor
OV = oversteken of oversteekplaats
g.o.i. = gaat over in
fknp = fietsknooppunt
wknp = wandelknooppunt

Straatnamen staan vermeld als er een straatnaambord hangt of volgt.

KARAKTERISERING BLIKLOOPROUTE

Omdat dit een samengestelde wandeling is van de 4 Sprundelse Kuierpadjes wordt verwezen naar de karakterisering van de andere kuierpadjes.

De Bliklooproute komt langs de Vorensendseweg die de verbinding vormt tussen Sprundel en Schijf. Voorbij 't Klokske, een vroegere grote boerderij, wandelt u door 't Stevenstraatje, een zandweg, in de richting van de Sprundelseweg met uitzicht op Sprundel, dat als het ware het landschap ingroeit. Aan de andere kant maakt u kennis met een van de vele grote boomkwekerijen. Later wandelt u langs de rand van het bos richting het MOB-complex. Na wknp 68, bij het bankje op hoek Bakkersmeer- Hogestraat, ontplooit zich het open landschap en ziet u in de verte het gebied De Lange Maten met misschien nog het torenpuntje van de Abdij. De abdij Maria Toevlucht is een trappistenabdij die zich bevindt tussen Zundert en Schijf nabij natuurgebied de Moeren. Bakkersmeer was 'n ven in dit vroegere veengebied.

De naam Bolderpad herinnert nog aan de bolderplaats van de korhoenders. Dit was de plek waar nog tot in de tachtiger jaren van de vorige eeuw de korhoenders bij het krieken van de dag samenkwamen om 't prachtige bolderschouwspel' op te voeren.

Na wknp 70 is tussen de Kolkstraat en De Turfstraat het dal van de Blikloop goed zichtbaar. Na het verharde gedeelte komen we bij de zandpaden aan de rand van het natuurgebied Pannenhoef en het is een aanrader om te genieten van het uitzicht dat we vanuit de vogelkijkhut gade kunnen slaan. Bij wknp 5 wandelen we voorbij de Beukenlaan en komen zo weer in het dal van de Blikloop op de grens van Sprundel en Zundert.

We wandelen via de Oosteindseweg en de Turfstraat richting De Wildert. Tussen wknp 42 en wknp 41 kruisen we de Oude Turfvaart en genieten van het uitzicht richting De Koekoek op Etten-Leurs grondgebied. Via het Oosteind, De Heikant, en Munnikenhei komen we in de Martenstraat en zien we de kerktorens van Etten-Leur, St. Willebrord en Sprundel meer of minder in beeld. Jonge aangeplante knotwilgen, langs de Vosdonkweg, geven afwisseling aan het open landschap.

In de Schuurkerkstraat voelen we ons terug thuis in Sprundel met de beeldbepalende kerktoren van de voormalige Heilige Joannes de Doper en de wieken van molen De Hoop Sprundel. Er valt beslist veel te zien en ook te genieten van de landelijkheid en de rust van Sprundel als we met open ogen en in alle rust door onze velden wandelen.